

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 2. april 2003
Folketingets repræsentant ved EU

Til

Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Pressemeddelelse vedr. MILJØ rådsmøde nr.2491 den 4. marts 2003 / 6677/03 (Presse 54)

Dette rådsmøde blev behandlet af Europaudvalget på mødet den 28. februar 2003. Dansk delegationsleder: Miljøminister Hans Christian Schmidt.

B-dagsordenspunkter til behandling på ministermødet, bl.a.:

PUNKTER BEHANDLET VED DEBAT

kvaliteten af badevand; Politisk debat om forslag til direktiv	6
HAVMILJØET; Vedtagelse af konklusioner om temastrategi for beskyttelse af havmiljøet se tekst.....	7
GENETISK MODIFICEREDE ORGANISMER (GMO'ER); Orientering ved Kommissionen om ansøgninger for nye GMO'er.....	10
MILJØANSVAR; Debat om forslag til direktiv	11
"FOREST FOCUS"; Politisk enighed om fælles holdning til forslag til forordning om overvågning af fællesskabets skove (FO)	11
STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING; Godkendelse af bidrag til DER forårstopmøde	12
LOVPAKKE OM KEMIKALIER; Orientering ved Kommissionen om arbejdet med lovpakken	12
"MILJØ FOR EUROPA" - FEMTE PAN-EUROPÆISKE MINISTERKONFERENCE; Vedtagelse af konklusioner se tekst.....	13
OZONLAGET; Orientering om forslag til forordning om kritiske anvendelser og udførsel haloner	17
EMISSIONER AF DRIVHUSGASSER; Orientering ved Kommissionen om forslag til beslutning om overvågningsmekanisme.....	17
METABOLITTER I GRUNDVANDET; På opfordring af den danske delegation orientering ved Kommissionen om nye retningslinjer.....	17
EVENTUELT	18
– Satellitprogram for overvågning af udledning af olie i havet; Indlæg fra den franske delegation.....	18

- Kompensationsordning for havforurening; Indlæg fra den belgiske delegation 18
- Flygtige organiske forbindelser; Orientering ved Kommissionen om forslag til direktiv om begrænsning af emissioner 18
- Grænseværdier for udstødningsgas; Notering af indlæg fra den franske og tyske delegation om betydning af strengere grænseværdier 18

A-dagsordenspunkter færdigforhandlet af COREPER inden ministermødet. bl.a.:

MILJØ

Offentlig deltagelse i planer og programmer på miljøområdet*; Vedtagelse af direktiv (3676/03 + 5487/03 add 1) 19

Grænseoverskridende overførsler af genetisk modificerede organismer (GMO'er)*; Vedtagelse af fælles holdning til forslag til forordning (15546/02 -6272/1/03 rev 2) 19

Ikke-hemmelige erklæringer vedr. A-dagsordenspunkter (vedlagt bagest):

Ingen

Henvisning til A-dagsordenspunkter vedr. behandlet på andre rådsmøder siden det foregående ministerrådsmøde den 9. december 2002:

Rådsmøde 2477 d. 19. december 2002 (alm. del – bilag 513)

Eksport og import af farlige kemikalier; vedtagelse ved 1. behandling af forordning samt vedtagelse af afgørelse.

Rådsmøde 2476 d. 16.-20. december 2002 (alm. del – bilag 545)

Offentlig adgang til miljøoplysninger; Vedtagelse af direktiv (3667/02 + 14917/02 add 1 rev 1) **Fejl! Bogm**

Elektrisk og elektronisk udstyr

-RoHS-direktivet; Vedtagelse af direktiv om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer (3662/02)

-WEEE-direktivet; Vedtagelse af direktiv om elektrisk og elektronisk affald (3663/02 +14279/02 add 1)

Affald på deponeringsanlæg; Vedtagelse af beslutning om procedurer for modtagelse af affald (14473/02)

Rådsmøde 2480 d. 21. december 2002 (alm. del – bilag 564)

Fritidsfartøjer; Indkaldelse af forligsudvalget om direktiv om indbyrdes tilnærmelse af bestemmelser om fritidsfartøjer (5107/03)

Farlige stoffer; Indkaldelse af forligsudvalg om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater (15845/02)

Registre over udledning og overførsel af forurenende stoffer; Vedtagelse af afgørelse om deltagelse i forhandlinger om juridisk bindende instrument om

Rådsmøde 2484 d. 6. februar 2003 (alm. del – bilag 611)

Svovlindholdet i benzin og diesellole – offentlig forhandling; vedtagelse af direktiv

Rådsmøde 2486 d. 20. februar 2003 (alm. del – bilagsnummer forligger ikke)

Større uheld med farlige stoffer - *Offentlig forhandling*; Vedtagelse af fælles holdning til forslag til direktiv om kontrol med risiko (14054/02)

Punkter, som ikke blev behandlet på rådsmødet, herunder evt. mandater (FO) jf. EUU-dagsordenen, d. 28. februar 2003 udg. 5:

7. Kiev- konference

Bruxelles, den 2. april 2003

Med venlig hilsen

Michala Jessen

6677/03 (Presse 54)

(OR. en)

FORELØBIG UDGAVE

2491. samling i Rådet

- MILJØ -

den 4. marts 2003 i Bruxelles

Formand: **Vasso PAPANDREOU**

Minister for miljø, fysisk planlægning og offentlige
arbejder for Den Helleniske Republik

INDHOLD¹

DELTAGERE.....	4
PUNKTER BEHANDLET VED DEBAT	
kvaliteten af badevand	6
HAVMILJØET	7
GENETISK MODIFICEREDE ORGANISMER (GMO'ER).....	10
MILJØANSVAR	11
"FOREST FOCUS"	11
STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING	12
LOVPAKKE OM KEMIKALIER	12
"MILJØ FOR EUROPA" - FEMTE PAN-EUROPÆISKE MINISTERKONFERENCE.....	13
OZONLAGET	17
EMISSIONER AF DRIVHUSGASSER	17
METABOLITTER I GRUNDEVANDET	17
EVENTUELT	18
– Satellitprogram for overvågning af udledning af olie i havet.....	18
– Kompensationsordning for havforurening.....	18
– Flygtige organiske forbindelser	18
– Grænseværdier for udstødningsgas	18
PUNKTER GODKENDT UDEN DEBAT	
MILJØ	

¹ • Når Rådet formelt har vedtaget erklæringer, konklusioner eller resolutioner, angives dette i overskriften for det pågældende punkt, og teksten er sat i anførselstegn.

- Dokumenter med en dokumentreference er tilgængelige på Rådets internetsted <http://ue.eu.int>.
- Asterisk ved en afgørelse betyder, at der er fremsat offentligt tilgængelige erklæringer til optagelse i Rådets mødeprotokol; disse erklæringer findes ligeledes på Rådets internetsted eller kan fås ved henvendelse til Pressetjenesten.

Offentlig deltagelse i planer og programmer på miljøområdet *	19
Grænseoverskridende overførsler af genetisk modificerede organismer (GMO'er)*	19

DELTAGERE

Medlemsstaternes regeringer og Europa-Kommissionen var repræsenteret således:

Belgien:

Olivier DELEUZE

Statssekretær for energi og bæredygtig udvikling
under ministeren for mobilitet og transport

Danmark:

Hans Christian SCHMIDT

Miljøminister

Tyskland:

Jürgen TRITTIN

Forbundsminister for miljø, naturbeskyttelse og
reaktorsikkerhed

Grækenland:

Vasso PAPANDREOU

Minister for miljø, fysisk planlægning og offentlige
arbejder

Spanien:

Pascual FERNÁNDEZ MARTÍNEZ

Statssekretær for vand og kyster

Frankrig:

Roselyne BACHELOT-NARQUIN

Minister for økologi og bæredygtig udvikling

Irland:

Martin CULLEN

Miljøminister og minister for lokalstyre

Italien:

Altero MATTEOLI

Miljøminister og minister for naturbevaring

Luxembourg:

Charles GOERENS

Minister for udviklings samarbejde, humanitær bistand
og forsvar samt miljøminister

Eugène BERGER

Statssekretær for miljø

Nederlandene:

Pieter VAN GEEL

Statssekretær for boligspørgsmål, fysisk planlægning
og miljøpolitik (miljø og bæredygtighed)

Østrig:

Jozef PRÖLL

Forbundsminister for landbrug og skovbrug samt
miljø og vandforvaltning

Portugal:

José Eduardo MARTINS

Statssekretær for miljø

Finland:

Jouni BACKMAN

Miljøminister

Sverige:

Lena SOMMESTAD

Minister, Miljøministeriet

Det Forenede Kongerige:

Margaret BECKETT

Minister for miljø, fødevarer og landdistriktspørgsmål

Michael MEACHER

Vicemiljøminister

* * *

Kommissionen:

Margot WALLSTRÖM

Medlem

PUNKTER BEHANDLET VED DEBAT

KVALITETEN AF BADEVAND

Åben debat

Rådet havde en politisk debat på grundlag af et dokument fra formandskabet om forslag til et direktiv om kvaliteten af badevand.

Ministrene blev anmodet om at behandle følgende spørgsmål under debatten:

- vil den foreslåede fremgangsmåde og det foreslåede beskyttelsesniveau - under hensyntagen til de erfaringer, der er gjort med gennemførelsen af det "gamle" badevandsdirektiv (160/76/EØF) - føre til bedre beskyttelse af de badendes sundhed?
- hvordan kan specifikke problemer, man tidligere har haft med hensyn til gennemførelsen af direktivet og overensstemmelse med målene for badevandskvaliteten, afhjælpes det foreliggende forslag?
- "andre fritidsaktiviteter" (f.eks. vindsurfing, kajakroning, jetski) i forbindelse med klassificering af badevand og badevandsprofiler: bør disse medtages i forslagens anvendelsesområde?

Delegationerne understregede, at det er vigtigt at beskytte de badendes sundhed og give nationale myndigheder adgang til bedre og fleksible forvaltningsfaciliteter og retningslinjer for vurdering af kvaliteten. Mange delegationer anså de foreslåede mikrobiologiske parametre og overvågningsfrekvenser for at være hensigtsmæssige.

En række delegationer understregede betydningen af klare definitioner af badevand og af, at der også tages hensyn til lejlighedsvis forurening af kort varighed, som påvirker vandkvaliteten. Enkelte delegationer anmodede om, at gennemførelsesomkostningerne for nogle af forslagens aspekter (f.eks. de foreslåede forvaltningsforanstaltninger) undersøges yderligere.

Delegationerne hældede generelt til den opfattelse, at "andre fritidsaktiviteter" bør udelukkes fra forslagens anvendelsesområde, især hvis de har følger for badevandsklassifikationen eller medfører yderligere finansielle byrder.

Formanden udtrykte tilfredshed med medlemsstaternes bidrag til debatten og afsluttede denne med en erklæring om, at bl.a. følgende spørgsmål skal viderebehandles på gruppeniveau: klare oplysninger til offentligheden, udarbejdelse af beredskabsplaner, håndtering af kortvarig forurening og spørgsmålet om andre fritidsaktiviteter.

Forslaget fastlægger bestemmelser for overvågning og klassificering af badevandskvaliteten og for omfattende information af offentligheden herom samt for omfattende forvaltningsmuligheder. Det skal træde i stedet for direktiv 160/76/EØF for at afspejle den videnskabelige viden, der er opnået siden 1976. Derudover skal det supplere byspildevandsdirektivet og direktivet om forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget.

Det er koncentreret om sundhedsfaren ved badning, idet der foreslås to mikrobiologiske parametre (intestinale enterokokker og eschericia coli), som har relevans for overholdelsen af direktivet. For at lette medlemsstaternes overvågningsbyrde indeholder forslaget også bestemmelser om en lavere overvågningsfrekvens, hvis kvaliteten af badevandet konsekvent er god (hvert andet år) eller meget god (hvert tredje år).

Unionens vandpolitik er for nylig blevet omstruktureret med vedtagelsen af rammedirektivet for vand i

2000. Det er hensigten, at det foreslåede direktiv skal være fuldt foreneligt med dette nye rammedirektiv og have sammenhæng med Unionens strategi for bæredygtig udvikling og sjette miljøhandlingsprogram.

HAVMILJØET

Rådet vedtog konklusioner (se nedenfor) om en temastrategi for beskyttelse og bevarelse af havmiljøet. Teksten ligger tæt op ad Kommissionens meddelelse (december 2002) "*Frem mod en strategi til at beskytte og bevare havmiljøet*", som tager sigte på at sikre, at havene og oceanerne og deres økosystemer er bæredygtige og sunde, samt at udnyttelsen af ressourcerne er bæredygtig. Meddelelsen markerer det første skridt i udarbejdelsen af en temastrategi for Unionen på dette område, som nedenstående konklusioner fra Rådet skal fremme yderligere.

I forbindelse med havmiljøet noterede Rådet sig endvidere Kommissionens rapport om de aktiviteter, der er iværksat til bekæmpelse af følgerne af den havforurening, der skyldes det enkeltskrogede olietankskib Prestiges forlis ud for Galiciens kyst den 19. november 2002. Kommissionen fremhævede bl.a., at der for to år siden var oprettet et center (European Response Centre), der skal intervenere i tilfælde af større ulykker, samt en række initiativer efter november 2002: forslag til en forordning om forbud mod transport af svær olie i tankskibe med enkeltskrog og forslag om strafferetlige sanktioner mod enhver, der forurener. Endelig henviste det til den rolle, som Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed spiller i denne forbindelse.

Rådet noterede sig den spanske delegations oplysninger om de foranstaltninger, den spanske regering har truffet som reaktion på den miljøkatastrofe, Prestiges forlis har givet anledning til: oprettelse af et dataindsamlingscenter, kystrensning og en handlingsplan for regeneration (f.eks. specialrensning af strande og fjernelse af olie). Det omtalte også fremtidige aktioner vedrørende vurdering, overvågning og skadeserstatning og henviste til forskellige alternativer måder, hvorpå olieudslip fra vraget kan neutraliseres.

Også den franske delegation kom ind på dette spørgsmål og meddelte Rådet, at tusinder af frivillige havde hjulpet med til at rense kystområder og redde fugle, som var blevet ramt af forureningen. Den hilste med tilfredshed Kommissionens planlagte initiativer på området og fremhævede den rolle, som Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed og Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) spiller. Derudover udtrykte den ønske om, at der oprettes et program for overvågning af udledning af olie i havet, som skal anvende den forhåndenværende rumteknologi (dvs. satellitovervågning).

Rådet noterede sig også den belgiske delegations indlæg om betydningen af, at der indføres en erstatningsordning for olieforurening af havet. Det bekræftede på ny princippet om at forureneren betaler, som findes i fællesskabslovgivningen på miljøområdet. Desuden henviste det til konklusionerne fra Rådet (transport) den 5.-6. december om oprettelsen af en supplerende erstatningsfond inden for IMO inden udgangen af 2003, som skal kunne dække alle fremtidige olieudslip op til 1 000 mio. EUR i EU's medlemsstaters farvande.

Den portugisiske delegation kom også med et indlæg om dette spørgsmål, idet den fandt, at Prestigeulykken er en af de værste ulykker nogen sinde. Den anmodede om en fælles europæisk strategi på området, fordi intet land alene kan bekæmpe følgerne af ulykker på havet af denne størrelsesorden. Den støttede den franske delegations forslag om satellitovervågning af udledninger og meddelte de andre delegationer, at den portugisiske regering er rede til at være vært for hovedsædet for Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed.

Den finske og den svenske delegation henledte medlemsstaternes opmærksomhed på vigtigheden af at styrke søfartssikkerheden i Østersøområdet. De henviste til den omfattende søtrafik i området, især af olietankskibe.

Konklusioner - "Mod en temastrategi for beskyttelse og bevarelse af havmiljøet":

"RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

1. DER ERINDRER OM

– afgørelse nr. 1600/2002/EF om fastlæggelse af Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram, konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Göteborg og fra andre relevante møder i Det Europæiske Råd

– international lovgivning, konventioner, herunder navnlig De Forenede Nationers havretskonvention, aftaler, protokoller og programmer

– forpligtelserne i gennemførelsesplanen fra verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg,

2. ERKENDER, at der er sket nogle vigtige forbedringer i de europæiske haves kvalitetsstatus, og at nogle af de negative tendenser er blevet standset og i nogle tilfælde vendt; UNDERSTREGER betydningen af det arbejde, der udføres inden for rammerne af de regionale havkonventioner og aftaler som f.eks. OSPAR, Helcom, Barcelona-konventionen og Bukarest-konventionen og inden for rammerne af Det Arktiske Råd, og FREMHÆVER behovet for samordning og samarbejde mellem alle relevante konventioner, IMO og Kommissionen; ER SIG imidlertid BEVIDST, at der stadig er mange problemer, der ikke er blevet færdigbehandlet, og at der stadig foreligger store trusler mod de europæiske have, i nogle tilfælde så store, at strukturen og funktionen af deres økosystemer er i fare;

3. UDTRYKKER TILFREDSHED MED Kommissionens meddelelse: "Frem mod en strategi til at beskytte og bevare havmiljøet", TILSLUTTER SIG fremgangsmåden og redegørelsen for dens ambitiøse mål og MENER, at den udgør et godt grundlag for yderligere udvikling af Fællesskabets foranstaltninger til beskyttelse og bevarelse af havmiljøet og bidrager til at opfylde de forpligtelser, der blev indgået med henblik på at opnå bæredygtig udvikling;

4. UDTRYKKER TILFREDSHED MED resultaterne af den stakeholder-konference, som det danske formandskab holdt i Køge den 4.-6. december 2002, og som generelt støttede de ambitiøse mål, foranstaltninger og tidsplaner, som Kommissionen foreslår i sin meddelelse, og OPFORDRER Kommissionen til at bygge på disse resultater;

5. UNDERSTREGER, at det på grund af den store forskelligartethed af marine økosystemer, inklusive havbunden, floddeltaer og kystområder, er nødvendigt, at havbeskyttelsespolitikken tager fuldt hensyn til regionale forhold, og at det er af særlig betydning at anvende forsigtighedsprincippet, princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler; MINDER i den forbindelse om behovet for at tage hensyn til alle menneskelige aktiviteter, der har indvirkning på eller er knyttet til havmiljøet, og som kan kræve tilpasninger af de eksisterende politikker;

6. ERINDRER OM, at der er et akut behov for straks at styrke søtransportsikkerheden for at beskytte havmiljøet, overveje de dertil knyttede spørgsmål om ansvar og sanktioner og fuldt ud gennemføre konklusionerne fra samlingerne i Rådet (transport og miljø) i december 2002;

7. ANMODER Kommissionen om snarest muligt inden maj 2005 at forelægge en temastrategi for beskyttelse og bevarelse af havmiljøet, der er baseret på en integreret metode, som, hvor det er hensigtsmæssigt, bør omfatte passende relevante kvalitative og kvantitative mål og tidsplaner, som de planlagte foranstaltninger kan måles og vurderes på baggrund af, samt at fastlægge foranstaltninger til gennemførelse heraf, der tager hensyn til nærhedsprincippet og yderligere forpligter stakeholderne, og at

sikre, at eventuelle nye væsentlige foranstaltninger underkastes konsekvensvurderinger, samt at koordinere og forbedre brugen af forskellige eksisterende fællesskabsfinansieringsinstrumenter med henblik på beskyttelse af havmiljøet. I den forbindelse opfordres Kommissionen til:

- a) at foreslå ambitiøse, klare og sammenhængende mål med henblik på at fremme beskyttelse og bevarelse af marine økosystemer, herunder havbunden, floddeltaer og kystområder, samt bæredygtig udnyttelse af havene og deres ressourcer
 - b) at fortsætte gennemførelsen og håndhævelsen af både eksisterende og ny lovgivning på en integreret måde
 - c) at være retningsgivende for en udvikling og en gennemførelse af økosystemtilgangen inden for den marine strategi, der både integrerer det miljø, som skal beskyttes, og de menneskelige aktiviteter, der har indvirkning på eller er knyttet til havmiljøet, idet der trækkes på eksisterende arbejde i andre fora, bl.a. inden for rammerne af konvention om den biologiske mangfoldighed
 - d) at udarbejde en rationel tilgang til fuld gennemførelse af Natura 2000-netværket på havet, hvilket kan omfatte forslag vedrørende tilpasning af de bilag til habitat-direktivet, der vedrører marine habitater og arter, og at gennemføre de nødvendige tekniske og finansielle fællesskabsinstrumenter og -foranstaltninger som grundlag for et sammenhængende net dre fora
 - g) at tydeliggøre sammenhængen mellem den tematiske strategi for havmiljøet og habitat-direktivet og fugledirektivet og de marine aspekter af andre direktiver af betydning for havmiljøet såsom rammedirektivet for vand, samt af beskyttede havområder
 - e) yderligere at udvikle biologiske og miljømæssige mål og benchmarks, bl.a. under hensyn til den gunstige bevaringsstatus som omhandlet i habitat-direktivet, den gode miljøtilstand som omhandlet i rammedirektivet og andre internationalt vedtagne mål
 - f) at behandle spørgsmålet om invasive fremmede arter og genotyper på baggrund af det arbejde, der finder sted i andre fora
 - g) at tydeliggøre sammenhængen mellem den tematiske strategi for havmiljøet og habitat-direktivet og fugledirektivet og de marine aspekter af andre direktiver af betydning for havmiljøet såsom rammedirektivet for vand, samt den indbyrdes sammenkædning med andre dokumenter vedrørende fællesskabspolitikker og foranstaltninger, herunder integreret kystzoneplanlægning
 - h) at anbefale yderligere foranstaltninger til integration af miljøaspekter i andre fællesskabspolitikker
 - i) om nødvendigt at medtage yderligere foranstaltninger vedrørende søtransportsikkerhed for at beskytte havmiljøet, og overveje dertil knyttede spørgsmål om ansvar og sanktioner, hvis det er relevant
-

- j) at tage hensyn til, at Kommissionen og medlemsstaterne i internationale institutioner, konventioner eller aftaler bør deltage i henhold til deres respektive beføjelser
- k) at forbedre og lette samordningen og samarbejdet med og mellem de regionale havkonventioner og aftaler, Det Europæiske Miljøagentur, Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed og andre relevante fora, idet deres erfaringer udnyttes, og der udvikles en afbalanceret tilgang for alle europæiske have, som tager hensyn til de særlige karakteristika for så vidt angår åbne, delvist lukkede og lukkede havområder, idet man anerkender deres ansvar for at beskytte og bevare havmiljøet på en sådan måde, at dobbeltarbejde undgås
- l) at sørge for samordning og strømlining af overvågning og vurdering for at opnå den størst mulige synergivirkning
- m) at fremme og lette effektive samordnede og integrerede aktioner fra de relevante nationale og internationale parters side (medlemsstater, tiltrædelseslande, nabolande, organisationer og stakeholdere)
- n) at opfordre nabolandene til at deltage i processen og udvikle partnerskaber, især omkring Østersøen, Middelhavet og Sortehavet, blandt andet under hensyntagen til de partnerskabsinitiativer, som blev iværksat i forbindelse med verdenstopmødet om bæredygtig udvikling
- o) at overveje behovet for langsigtet forskning vedrørende og overvågning af havmiljøet for at støtte udviklingen og gennemførelsen af en marin strategi, samt hvordan dette bedst muligt kan indarbejdes i beslutningstagningen."

GENETISK MODIFICEREDE ORGANISMER (GMO'ER)

Kommissionen oplyste Rådet om, at godkendelsesprocedurerne for nye genetisk modificerede (GM) fødevarer er blevet genoptaget. Kommissionen underrettede også Rådet om den meddelelse om bioteknologi og om samtidig tilstedeværelse af GMO-frø og konventionelt landbrug, der forventes udsendt den 5. marts 2003.

Kommissionen meddelte Rådet, at der i øjeblikket gennemgås 19 ansøgninger for nye GMO-produkter, ti til dyrkning og ni til andre formål. To ansøgninger er allerede behandlet, og de andre 17 er under behandling.

En række delegationer var særlig interesserede i at få mere at vide om Kommissionens tidsplan for arbejdet på dette område. Kommissionen meddelte Rådet, at en beslutning om godkendelser ikke forventes før i efteråret 2003.

Ministrene havde en livlig drøftelse om disse to aspekter af EU's GMO-politikker. En række delegationer var betænkelige ved den påtænkte godkendelse af nye GMO-produkter, som Kommissionen er ved at behandle, og understregede, at der skal gives nye godkendelser, så snart forordningerne om GMO-fødevarer og -foder og om sporbarhed og mærkning er vedtaget.

Nogle få lande støttede Kommissionens initiativer på dette område og mente, at ikrafttrædelsen af direktiv 2001/18 om udsætning i miljøet af GMO'er har givet et tilstrækkeligt retligt grundlag for at gå videre med godkendelsesproceduren.

Mange delegationer bad om, at der lægger særlig vægt på samtidig tilstedeværelse af GMO-frø og traditionelt og økologisk landbrug, og ønskede, at der indføres klare regler på dette område.

Formanden konkluderede, at dette er et spørgsmål, der giver anledning til stor bekymring i samfundet generelt, og at der skal indføres effektive overvågningsordninger. Hun erkendte betydningen af økologisk

landbrug. Desuden opfordrede hun medlemsstaterne til hurtigst muligt at gennemføre direktiv 2001/18 i national ret.

Der mindes om, Kommissionen også orienterede Rådet (landbrug) om dette spørgsmål den 20. februar (se nærmere i pressemeddelelse 6160/03).

MILJØANSVAR

Rådet havde en politisk debat om forslaget til direktiv om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader.

Ministrene behandlede især følgende spørgsmål:

- den planlagte harmonisering af bestemmelserne om finansiell sikkerhed (f.eks. obligatorisk forsikring for virksomheder og gradvis gennemførelse af ordningen for finansiell sikkerhed)
- forslagets anvendelsesområde (definition af beskyttede arter og naturtyper).

Mange delegationer ønskede en obligatorisk finansiell ordning for at gennemføre princippet om, at forureneren betaler, der ligger til grund for Fællesskabets miljøpolitik. Nogle delegationer gik ind for en frivillig ordning for finansiell sikkerhed for bl.a. at tage hensyn til behovet for videreudvikling af forsikringsmarkedet og af rentable produkter for virksomheder i miljøsektoren. Nogle delegationer anførte, at en gradvis indførelse ikke ville løse substansproblemerne i forbindelse med en obligatorisk ordning.

Med hensyn til forslagets anvendelsesområde ønskede de fleste delegationer, at der medtages en bredere definition af beskyttede arter og naturtyper, og støttede formandskabets forslag på dette punkt. Nogle få delegationer ønskede, at forslaget kun skal omfatte beskyttede naturtyper, medens beskyttede arter kun skal være omfattet inden for sådanne naturtyper, jf. Natura 2000 (naturtyperedirektivet).

Formanden konkluderede, at der stadig er flere komplicerede spørgsmål, der skal løses i forbindelse med forslaget. Hun gav udtryk for, at hun stiler efter, at der opnås politisk enighed om denne sag inden udgangen af formandskabet i juni 2003.

Direktivudkastet tager sigte på at opstille rammebestemmelser for forebyggelse eller afhjælpning af miljøskader. Der er en række utilsigtede omstændigheder, der kan føre til miljøskader (f.eks. olieforurening, brud på spildevandsdæmninger og kemisk udslip). I sådanne tilfælde er det nødvendigt at sørge for, at de beskadigede miljøværdier genoprettes. Det ville være en bedre løsning, hvis skaden overhovedet ikke indtræffer, og forebyggelse er derfor også en vigtig målsætning i denne forbindelse.

I overensstemmelse med princippet om, at forureneren betaler, gør forslaget virksomhederne økonomisk ansvarlige for de nødvendige forebyggende og afhjælpende foranstaltninger.

"FOREST FOCUS"

Offentlig forhandling

Rådet nåede til politisk enighed om en fælles holdning til et forslag til en forordning om overvågning af Fællesskabets skove og disses samspil med miljøet ("Forest Focus"). Den spanske, portugisiske og italienske delegation meddelte, at de ville undlade at stemme. Når den fælles holdning er blevet godkendt på en kommende samling, vil den blive forelagt Europa-Parlamentet til andenbehandling i overensstemmelse med proceduren med fælles beslutningstagning.

Det sidste udestående spørgsmål blev løst ved at medtage to specifikke skovbrandsforebyggende

foranstaltninger i forordningens anvendelsesområde: oplysningskampagner og specialuddannelse for deltagere i brandforebyggelsesaktioner. Ifølge den fælles holdning kan de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det, medtage disse foranstaltninger i deres udviklingsprogrammer for landdistrikterne indtil december 2005. Desuden omfatter den en særlig budgetpost på 0,5 mio. EUR om året til disse foranstaltninger.

Formålet med forslaget er at indføre en ny fællesskabsordning til vurdering af skovøkosystemernes tilstand. Det dækker en indledende periode på seks år (2003-2008) med et foreslået budget på 52 mio. EUR for perioden 2003-2006. Midlerne for de resterende to år vil blive tildelt på grundlag af de nye finansielle overslag.

Forslaget bygger på og samler elementer fra to tidligere rådsforordninger for så vidt angår overvågning af virkningerne af luftforurening og af brande på skovøkosystemerne, men det dækker et bredere område (se punkt 4 nedenfor). Den foreslåede ordning hviler på følgende fire søjler:

1. indførelse af et overvågningsprogram vedrørende virkningerne af luftforurening
2. indførelse af overvågning af skovbrande
3. løbende evaluering af overvågningseffektiviteten
4. indførelse af nye overvågningsaktiviteter rettet mod skovenes biodiversitet, jordbund, klimaændringer og kulstofbinding.

STRATEGI FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Rådet godkendte bidraget til Det Europæiske Råds forårsmøde (20.-21. marts 2003) om status over gennemførelsen af EU's strategi for bæredygtig udvikling (SDS) og iværksættelse af de forpligtelser, der blev indgået på verdensstopmødet i Johannesburg om bæredygtig udvikling.

Bidraget omhandler den videre gennemførelse af SDS på horisontal vis og omfatter ikke blot miljøelementer men også bidrag fra andre områder som f.eks. udviklingssamarbejde, transport, energi, skovbrug og fiskeri. I bidraget bemærkes det på ny, at medlemsstaterne står ved deres forpligtelse til at nå udviklingsmålene i milleniumerklæringen samt alle de mål, der blev fastsat i Johannesburg, på WTO-ministermødet i Doha og Monterrey-konferencerne om finansiering af udvikling.

I bidraget lægges der især vægt på at

- forbedre de eksisterende instrumenter til gennemførelse af SDS
- styrke miljøsøjlen i SDS
- forbedre sammenhængen mellem den interne og den eksterne dimension af SDS og mellem EU's interne og eksterne politikker og forpligtelser
- føre resultaterne af verdensstopmødet i Johannesburg og beslægtede internationale konferencer ud i livet.

Der foreslås også en række foranstaltninger, der skal prioriteres i de næste 12 måneder, både internt og eksternt.

LOVPAKKE OM KEMIKALIER

Rådet blev af Kommissionen orienteret om, hvor langt den er nået i arbejdet med forslaget til en lovpakke om EU's nye kemikaliepolitik. Rådet var især interesseret i tidsplanen for det videre arbejde på dette

område. Kommissionen oplyste, at den forventer at afslutte arbejdet inden udgangen af juni måned.

Rådet tillægger denne sag stor betydning, da det ikke mener, at den nuværende forordning er tilstrækkelig, og er opmærksom på, at befolkningen bliver stadig mere foruroliget over de risici, der er forbundet med brug af kemikalier.

Formålet med den nye lovpakke skal være at forbedre folkesundheden og miljøbeskyttelsen og samtidig fremme innovation og sikre den europæiske industris konkurrenceevne. Den forventes at erstatte en række retsakter, f.eks. direktivet om farlige stoffer og forordningen om procedurer for risikovurdering.

Kommissionen havde også orienteret Rådet (konkurrenceevne) om denne sag den 3. marts 2003 (jf. pressemeddelelse 6874/03).

Der erindres om, at Rådet (miljø) havde en offentlig debat den 9. december 2002 om gennemførelsen af Kommissionens hvidbog (februar 2001) om en strategi for den fremtidige kemikaliepolitik, hvor der foreslås indført et harmoniseret system til registrering, vurdering og godkendelse af kemikalier (REACH).

"MILJØ FOR EUROPA" - FEMTE PAN-EUROPÆISKE MINISTERKONFERENCE

Rådet vedtog konklusionerne vedrørende den femte pan-europæiske miljøkonference "Miljø for Europa" som finder sted den 21.-23. maj 2003 i Kiev, Ukraine.

Kommissionens meddelelse "Det Pan-Europæiske miljø samarbejde efter Kiev-konferencen i 2003" (den 11. februar 2003) ligger til grund for konklusionerne. Disse anses for et vigtigt bidrag til fremhævelse af Unionens holdning mht. det ønskede udfald af konferencen og til det videre forløb af "Miljø for Europa"-processen, som tager sigte på at forbedre miljøforholdene og fremme overensstemmelse mellem miljøkvalitet og miljøpolitikker i hele Europa.

Konferencen forberedes inden for rammerne af De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa UNECE).

Konklusioner:

RÅDET,

SOM TAGER FØLGENDE I BETRAGTNING:

1. Der er udsigt til, at "Miljø for Europa"-processen, der blev indledt i Dobris (1991) og fortsat i Luzern (1993), Sofia (1995) og Århus (1998), kan fungere som en ramme for forbedring af miljøforholdene og fremme af overensstemmelse mellem miljøkvalitet og miljøpolitikker i hele Europa;
2. Der er opstået store miljømæssige belastninger og udfordringer som følge af de hurtige politiske, økonomiske og sociale forandringer, der har fundet sted siden starten af "Miljø for Europa"-processen, som f.eks. EU-udvidelsesprocessen og de mange former for samarbejde mellem landene;
3. Der er behov for at reagere på nye problemstillinger og udfordringer, der er opstået i tiåret mellem Rio-konferencen og verdensstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg;
4. Det er vigtigt at udvikle nye og styrke eksisterende former for samarbejde for at fremme miljøbeskyttelse til gavn for bæredygtig udvikling inden for UNECE-regionen, samtidig med at alvoren af de nuværende miljøudfordringer anerkendes, navnlig i landene i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien¹

¹ Tidligere kaldet de nye uafhængige stater (NIS), dvs. Armenien, Aserbajdsjan, Belarus, Georgien,

og de sydøsteuropæiske lande;

ERINDRER OM

5. EU's strategi for bæredygtig udvikling og de mål, der er fastsat i sjette miljøhandlingsprogram;
6. ECE-ministererklæringen af 25. september 2001, der fastlægger de regionale prioriteter for verdenstopmødet for bæredygtig udvikling;
7. det tilsagn, som EU og mange andre europæiske lande gav på topmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg (2002), om målsætninger og partnerskaber, som er relevante for den pan-europæiske region;
8. de sidste årtiers værdifulde bidrag fra UNECE og andre regionale institutioner, organisationer og processer i forbindelse med forbedringen af miljøet i hele den pan-europæiske region;

NOTERER MED TILFREDSHED

9. de store fremskridt, som skyldes "Miljø for Europa"-processen, herunder
 - gennemførelsen af miljøhandlingsprogrammet for Central- og Østeuropa;
 - vedtagelsen af juridisk bindende miljøinstrumenter;
 - godkendelse af vigtige politiske værktøjer såsom Miljøprogrammet for Europa, den pan-europæiske strategi for biologisk og landskabsmæssig mangfoldighed, den politiske erklæring om energieffektivitetspolitikken, retningslinjerne for energibesparelser i Europa, den politiske erklæring vedrørende miljøbevidst ledelse i virksomhederne og strategien om udfasning af blyholdig benzin;
 - fremskridtene i samarbejdet om miljøovervågning og miljørapportering, herunder resultatgennemgang i en pan-europæisk sammenhæng og anerkendelse af den vigtige rolle, som Det Europæiske Miljøagentur spiller i forberedelsen af den tredje pan-europæiske miljøvurderingsberetning;
10. overensstemmelsen af miljøpolitikker og miljølovgivning med EU's miljøstandarder af hensyn både til de miljømæssige fordele og til den lettelse af frihandlen, som dette vil medføre;
11. udviklingen og gennemførelsen af handlingsorienterede former for samarbejde til at beskytte og forbedre miljøet i de delregioner, der grænser op til det udvidede EU, som f.eks. det regionale miljøgenopretningsprogram for Sydøsteuropa, den nordlige dimension og den nordlige dimensions miljøpartnerskab, Euro-Middelhavspartnerskabet, Donau-Sortehavet Taskforcen, Baltic 21, Barentssamarbejdet og det adriatisk-joniske initiativ til en rundbordsdrøftelse om miljøspørgsmål;
12. Det værdifulde bidrag fra Kommissionen i meddelelsen til Rådet og Europa-Parlamentet "Det Pan-Europæiske miljøsam arbejde efter Kiev-konferencen i 2003", der udstikker den udvidede EU's strategi for miljøsam arbejdet med lande i den pan-europæiske region i løbet af de nærmeste år. Inden for rammerne af "Miljø for Europa"-processen agter Kommissionen at indlede et styrket bilateralt samarbejde med landene inden for den pan-europæiske region i forbindelse med de aftaler, som EU har indgået med hvert af dem, og under hensyntagen til de delregionale netværk for aktiviteter på miljøområdet;

UNDERSTREGER, AT

13. femte pan-europæiske ministerkonference i Kiev er lejligheden til at nå til enighed om prioriteringer og mål for miljø samarbejdet i det udvidede Europa i løbet af de nærmeste år;

14. der er inden for "Miljø for Europa"-processen behov for en mere koncentreret indsats for landene i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien. Processen bør søge at bygge en bred politisk platform for miljøinitiativer og perspektiver for samarbejde. Den bør især beskæftige sig med de områder, hvor den opnåede erfaring og ekspertisen i taskforcen under miljøhandlingsplanen og de regionale miljøcentre kan give det bilaterale samarbejde med EU eller med enkelte donorlande øget værdi. Den bør sikre, at landenes deltagelse bygger på en strategisk tilgang og reel forståelse og vilje til at skabe forbedringer, herunder administrativ og lovgivningsmæssig modernisering. Arbejdet med at øge investeringerne bør videreføres, særlig i den kommunale sektor;

15. fokus på miljøhandlingsplanens betydning og rækkevidde skal justeres i lyset af de nye politiske krav for at opnå hurtige og konkrete resultater, mere specifikt i landene i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien, idet man udnytter den erfaring, der er opnået med dens gennemførelse i de central- og østeuropæiske lande;

16. gennemførelsen af regionale, herunder delregionale, miljøinstrumenter, navnlig konventioner, protokoller og politiske tilsagn, bør styrkes for at forbedre sammenhængen i den samlede regionale miljøramme, og den videre udvikling af sådanne instrumenter bør fremmes, når det er hensigtsmæssigt;

17. EU bør spille en ledende rolle i et udvidet Europa ved at fremme bæredygtig udvikling og styrke miljø søjlen inden for en ramme af kollektive bestræbelser på at skabe en bedre fremtid for vort kontinent og dets befolkninger;

OG BEKRÆFTER, AT DET GÅR IND FOR:

18. samarbejde på miljøbeskyttelsesområdet og effektiv fremme af integration af miljøpolitikken og miljødemokrati med henblik på bæredygtig udvikling i UNECE-regionen;

19. en progressiv rolle, der gavner samarbejdet, i de internationale bestræbelser på at fremme deltagelse på højt niveau og sikre et vellykket udfald af den femte pan-europæiske ministerkonference, herunder skridt til opfølgning af de politiske tilsagn, der blev besluttet på ministerkonferencen i Kiev;

20. støtte til bilaterale og multilaterale initiativer inden for rammerne af "Miljø for Europa"-processen under hensyn til EU's prioriteringer i landene i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien;

21. støtte til det vigtige bidrag fra " det regionale miljøgenopretningsprogram for Sydøsteuropa" (REReP) til fremtidig regional bæredygtig udviklingsinfrastruktur;

22. styrkelse af gennemførelsen af Agenda 21 og resultaterne af verdenstopmødet om bæredygtig udvikling på regionalt og delregionalt plan;

23. kraftig opfordring til de lande i den pan-europæiske region, der ikke allerede har gjort det, til at ratificere Kyoto-protokollen uden forsinkelse;

24. bidrag til et vellykket resultat på ministerkonferencen i Kiev for så vidt angår:

a) vedtagelse af miljøstrategien for landene i Østeuropa, Kaukasus og Centralasien, der skal fungere som rammen for et øst/vest-miljøpartnerskab og for bilaterale og multilaterale samarbejdsaftaler;

- b) vedtagelse af følgende tre juridisk bindende instrumenter:
- Protokol om strategisk miljøvurdering til Esbo-konventionen;
 - Protokol om registre over udledning og overførsel af forurenende stoffer til Århus-konventionen;
 - Den fælles protokol om privatretligt ansvar for grænseoverskridende miljøskader, der skyldes arbejde, der medfører særlig fare, knyttet til konventionen om beskyttelse og udnyttelse af grænseoverskridende vandløb og internationale søer og til konventionen om grænseoverskridende virkninger af industriulykker;
- c) opfølgning af relevante tilsagn fra verdenstopmødet om bæredygtig udvikling med vægt på bæredygtig energi, herunder vedvarende energi og energieffektivitet, klimaændringer, vand og sanitet, biodiversitet, bæredygtig produktion og bæredygtige forbrugsmønstre, afkobling af økonomisk vækst fra ressourceudnyttelse og miljøforringelse, kemikalier og bæredygtig transport;
- d) gennemførelse af Johannesburg-målsætningerne vedrørende en bæredygtig energiforsyning i fremtiden og en indsats for at forpligte at ECE-landene til at arbejde for at opstille nationale mål for de vedvarende energikilders markedsandel og opstilling af et mål for UNECE-regionen;
- e) aktivt forsøg på at konsolidere og udvide Johannesburg-koalitionen af lande, der vedtog den fælles erklæring om "vejen til vedvarende energi"; i den forbindelse hilses Tysklands tilbud om at være vært for en konference om vedvarende energi i 2004 velkommen;
- f) støtte til EU's vandinitiativ for Østeuropa, Kaukasus og Centralasien, der tager sigte på en mere bæredygtig udnyttelse af vand og en mere effektiv vandinfrastruktur, samt støtte til EU's energiinitiativ "energi som middel til udryddelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling";
- g) samarbejde om at udvikle effektive foranstaltninger til at integrere bæredygtig udvikling i formel og ikke-formel uddannelse og yderligere skridt til at udarbejde og gennemføre en handlingsorienteret UNECE's strategi om uddannelse med henblik på bæredygtig udvikling sammen med Europarådet og UNESCO;
- h) tilslutning til retningslinjerne om styrkelse af overholdelsen og gennemførelsen af multilaterale miljøaftaler, der gør det muligt at anvende dem i praksis og derved fremme samarbejdet;
- i) støtte til igangværende initiativer som f.eks. det fælles europæiske miljøinformationssystem i retning af strømlining af miljøovervågning og miljørapportering, i forbindelse med revisionen af de retlige rammer for rapportering og opfordring til at fastlægge en harmoniseret strategi for miljøinformation på internationalt plan;
- j) støtte til initiativet vedrørende miljø, vand og sikkerhed i Centralasien i samarbejde med de kompetente internationale organisationer;
- k) vedtagelse af en resolution om biologisk diversitet og landskabsdiversitet og et fælles tilsagn om at arbejde hen imod konkrete aktioner, herunder den pan-europæiske strategi for biologisk og landskabsmæssig mangfoldighed og på nationalt plan, med henblik på at bringe tabet af biologisk diversitet til ophør inden år 2010, herunder samarbejde om biodiversitet i skove sammen med ministerkonferencen om beskyttelse af Europas skove samt samarbejde om biodiversitet i landbruget og oprettelse af det pan-europæiske økologiske netværk;
- l) gennemførelse af den pan-europæiske strategi om udfasning af blyholdig benzin i et større antal lande;

m) samordning og strømlining af de europæiske miljøprocesser og undgåelse af unødige overlappinger af retlige og andre instrumenter og forbedring af de pan-europæiske miljøstyringsstrukturer, bl.a. gennem ministerstyring, under hensyn til de ressourcer, der er til rådighed til at støtte dem."

OZONLAGET

Rådet blev af Kommissionen orienteret om dens forslag til forordning om kritiske anvendelser og udførsel af haloner, udførsel af produkter og udstyr, der indeholder chlorfluorcarboner (CFC), samt begrænsninger vedrørende bromchlormethan.

Formålet med forslaget er at ændre forordning nr. 2037/2000 om stoffer, der skader ozonlaget for at fremme en mere effektiv og sikker gennemførelse af forordningen. Det omfatter følgende mulige ændringer:

- Afvikling af halonanvendelser: opstilling tidsplaner for reducere anvendelsen af dette kontrollerede stof til kritiske anvendelser, hvor det er berettiget
- Eksport af halon: global nedbringelse af halonproduktion, fremme af sikre fremgangsmåder ved transport af haloner til kritiske anvendelser, obligatorisk kontrol med udførsel samt bekræftelse af, at halonerne blev udført til kritiske anvendelser;
- Eksport af CFC eller af produkter, der indeholder CFC: begrænsning ikke blot af udførslen af f.eks. brugte køle- og luftkonditioneringsudstyr, der indeholder CFC, men også andre produkter og andet udstyr, som indeholder CFC-blæst skum;
- Bestemmelser vedrørende nye stoffer: for at Fællesskabet fuldt ud kan opfylde sine forpligtelser i henhold til Montreal-protokollen, gælder forslagens anvendelsesområde også det nye stof bromchlormethan.

EMISSIONER AF DRIVHUSGASSER

Rådet blev af Kommissionen orienteret om dens forslag til beslutning om en overvågnings-mekanisme for emissioner af drivhusgasser i Fællesskabet og om gennemførelse af Kyoto-protokollen.

Formålet med forslaget er at erstatte afgørelse 93/389/EØF, som indførte en ordning for overvågning af menneskeskabte drivhusgasemissioner. Forslaget sigter mod at gøre det nemmere for Fællesskabet og medlemsstaterne at opfylde rapporteringskravene i henhold til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og Kyoto-protokollen.

Med beslutningsudkastet tilsigtes det navnlig

- at indarbejde rapporteringsforpligtelserne og retningslinjerne for gennemførelse af UNFCCC og Kyoto-protokollen i overvågningsmekanismen
- at tilvejebringe yderligere oplysninger om og harmonisering af emissionsprognoseerne
- udvide anvendelsesområdet for så vidt angår overvågning af drivhusgasser i Unionen, således at smidige mekanismer og registre i henhold til Kyoto-protokollen bliver omfattet.

METABOLITTER I GRUNDVANDET

Foranlediget af den danske delegation blev Rådet af Kommissionen orienteret om situationen med hensyn til nye retningslinjer for vurdering af forekomsten af metabolitter i grundvandet.

Kommissionen forklarede, at et vejledende dokument, som Den Stående Komité for Fødevarer og

Dyresundhed i øjeblikket er ved at gennemgå, ikke et lovgivningsforslag, og at det er heller ikke juridisk bindende. Den oplyste endvidere, at den er ved at udarbejde to lovgivningsforslag vedrørende metabolitter i grundvandet.

Der er i øjeblikket opstillet regler for forekomst af metabolitter i grundvandet (af f.eks. herbicider og insekticider) i direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler. Det er særlig vigtigt at beskytte grundvandet mod kontaminering med metabolitter, da det er en unik naturressource (f.eks. kilde til drikkevand).

EVENTUELT

Satellitprogram for overvågning af udledning af olie i havet

(Indlæg fra den franske delegation; nærmere oplysninger på side 7)

Kompensationsordning for havforurening

(Indlæg fra den belgiske delegation; nærmere oplysninger på side 7)

Flygtige organiske forbindelser

Rådet blev af Kommissionen orienteret om dens forslag til direktiv om begrænsning af emissioner af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i dekorationsmaling og -lak og produkter til autoreparationslakering. Formålet med forslaget er at ændre direktiv 1999/13/EF om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg.

Grænseværdier for udstødningsgas

Rådet noterede sig et fælles indlæg fra den franske og den tyske delegation om betydningen af at fremme strengere grænseværdier for udstødningsgas (f.eks. nitrogenoxid -NO_x) fra personbiler og lastbiler med dieselmotorer. Indlægget blev fremlagt i tråd med resultaterne af det 12. fransk-tyske miljøministermøde den 27. februar 2003 i Potsdam, Tyskland.

Nogle delegationer fremhævede betydningen af dette spørgsmål og nødvendigheden af, at Kommissionen forelægger et forslag, som kan sikre, at nye dieselskøretøjer (både lette og tunge erhvervskøretøjer) udstyres med den fornødne teknologi til begrænsning af deres emissionsniveauer.

Formanden opfordrede afslutningsvis Kommissionen til at aflægge en rapport om dette spørgsmål på næste samling i Rådet (miljø).

PUNKTER GODKENDT UDEN DEBAT

MILJØ

Offentlig deltagelse i planer og programmer på miljøområdet *

Offentlig forhandling

(dok. 3676/03 + 5487/03 ADD 1)

Rådet vedtog et direktiv om mulighed for offentlig deltagelse i planer og programmer på miljøområdet.

Direktivet omfatter planer og programmer i henhold til direktiv 85/337/EØF og 96/16/EØF for affald, luftkvalitetsstyring og beskyttelse af vand mod nitratforurening. Det tager sigte på at forbedre den offentlige deltagelse i beslutningstagningen og at sikre, at procedureerne er sammenhængende i alle medlemsstaterne og i tilfælde, der har grænseoverskridende virkning. Direktivet tager desuden sigte på at gennemføre De Forenede Nationers konvention, der blev indgået i Århus i juni 1998, om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

Det supplerer bestemmelserne i direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger, som også tager sigte på at tilpasse fællesskabslovgivningen til bestemmelserne i Århuskonventionen.

Der erindres om, at Rådet og Parlamentet den 10. december 2002 under forligningsproceduren om det pågældende direktiv nåede til enighed om en fælles tekst (se nærmere oplysninger i pressemeddelelse 15472/02).

Grænseoverskridende overførsler af genetisk modificerede organismer (GMO'er)*

Offentlig forhandling

(dok. 15546/02 - 6272/1/03 ADD 1 REV 2)

Rådet vedtog en fælles holdning til forslaget til forordning om grænseoverskridende overførsler af genetisk modificerede organismer (GMO'er), idet den tyske og den italienske delegation undlod at stemme. I overensstemmelse med den fælles beslutningsprocedure vil teksten til den fælles holdning blive sendt til andenbehandling i Europa-Parlamentet.

Forslaget er udformet med henblik på at gennemføre en del af Cartagena-protokollen om biologisk sikkerhed i Fællesskabet. Medens gældende fællesskabslovgivning i stor udstrækning dækker import af og handel med GMO'er, er formålet med forslaget at kunne opfylde protokollens krav til eksportører ved at fastlægge en fælles ordning for anmeldelse af og information om grænseoverskridende overførsler af GMO'er.

Med hensyn til identifikation af GMO'er i blandinger er formålet med forslaget at sikre overensstemmelse med direktiv 2001/18/EF om udsætning i miljøet af GMO'er og med anden gældende eller fremtidig fællesskabslovgivning om sporbarhed, mærkning og identifikation af sådanne GMO'er (se nærmere oplysninger i pressemeddelelse 12976/02).

6160/03 (Presse 40)

(OR. en)

2486. samling i Rådet

- LANDBRUG OG FISKERI -

den 20. februar 2003 i Bruxelles

Formand: **Georgios DRYS**

Den Helleniske Republiks Landbrugsminister

INDHOLD²

DELTAGERE.....	23
PUNKTER BEHANDLET VED DEBAT	
<u>FØDEVARESIKKERHED</u>	
TILSÆTNINGSSTOF TIL FODERSTOFFER - KOMITOLOGIPROCEDURE.....	25
OFFENTLIG FØDEVARE- OG FODERKONTROL.....	25
GMO-FRØ: SAMTIDIG TILSTEDEVÆRELSE AF IKKE-GMO-PRODUKTIONSKÆDER ...	25
GMO-FRØ: GODKENDELSESPROCEDURE	25
<u>LANDBRUG</u>	
REFORM AF DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK: ET LANGSIGTET POLITISK PERSPEKTIV FOR BÆREDYGTIGT LANDBRUG	26
VERDENSHANDELSORGANISATIONEN.....	26
EVENTUELT	27
– Statsstøtte - anmodning fra Italien.....	27
– Klimatiske forhold i Grækenland - Skader i landbrugssektoren	27

² • Når Rådet formelt har vedtaget erklæringer, konklusioner eller resolutioner, angives dette i overskriften for det pågældende punkt, og teksten er sat i anførselstegn.

- Dokumenter med en dokumentreference er tilgængelige på Rådets internetsted <http://ue.eu.int>.
- Asterisk ved en afgørelse betyder, at der er fremsat offentligt tilgængelige erklæringer til optagelse i Rådets mødeprotokol; disse erklæringer findes ligeledes på Rådets internetsted eller kan fås ved henvendelse til Pressetjenesten.

PUNKTER GODKENDT UDEN DEBAT

LANDBRUG

Hormoner - <i>Offentlig forhandling</i>	28
Zoonoser - <i>Offentlig forhandling</i>	28
Mærkning af fødevarer - <i>Offentlig forhandling</i>	28

EKSTERNE FORBINDELSER

Marokko - Forberedelse af tredje møde i associeringsrådet - Nedsættelse af underudvalg	29
Israel - Udkast til referat af tredje møde i associeringsrådet	29

FORSKNING

Videnskabeligt og teknisk samarbejde mellem EF og Schweiz	29
---	----

MILJØ

Større uheld med farlige stoffer - <i>Offentlig forhandling</i>	29
---	----

DELTAGERE

Medlemsstaternes regeringer og Europa-Kommissionen var repræsenteret således:

Belgien:

José HAPPART Landbrugsminister og minister for landdistrikter
(regionen Vallonien)

François ROUX Stedfortrædende fast repræsentant

Danmark:

Mariann FISCHER BOEL Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri

Tyskland:

Renate KÜNST Minister for forbrugerbeskyttelse, fødevarer
og landbrug

Alexander MÜLLER Statssekretær i Forbundsministeriet for
Forbrugerbeskyttelse, Fødevarer og Landbrug

Grækenland:

Georgios DRYS Landbrugsminister

Hr. KORAKAS Generalsekretær, Landbrugsministeriet

Spanien:

Miguel ARIAS CAÑETE Minister for landbrug, fiskeri og fødevarer

Frankrig:

Hervé GAYMARD Minister for landbrug, fødevarer, fiskeri og
landdistriktspørgsmål

Irland:

Joe WALSH Minister for landbrug og fødevarer

Italien:

Giovanni ALEMANNI Landbrugs- og skovbrugsminister

Luxembourg:

Fernand BODEN Minister for landbrug, vinavl og udvikling af
landdistrikterne

Nederlandene:

Cees VEERMAN Minister for landbrug, naturforvaltning og fiskeri

Østrig:

Judith GEBETSROITHNER

Stedfortrædende fast repræsentant

Werner WUTSCHER

Generalsekretær, Forbundsministeriet for landbrug og skovbrug

Portugal:

Armando SEVINATE PINTO

Minister for landbrug, udvikling af landdistrikter og fiskeri

Luis FRAZÃO GOMES

Statssekretær for fiskeri under ministeren for landbrug, udvikling af landdistrikter og fiskeri

Finland:

Jari KOSKINEN

Minister for landbrug og skovbrug

Sverige:

Ann-Christin NYKVIST

Minister for landbrug, fødevarer og fiskeri

Det Forenede Kongerige:

Lord WHITTY

Statssekretær, Ministeriet for Miljø, Fødevarer og Landdistrikterne

Ross FINNIE

Minister for miljø og landdistriktsudvikling (den skotske regering)

Michael GERMAN

Viceførsteminister og minister for økonomisk udvikling (Den Walisiske Forsamling)

* * *

Kommissionen:

Franz FISCHLER

Medlem

David BYRNE

Medlem

PUNKTER BEHANDLET VED DEBAT

FØDEVARESIKKERHED

TILSÆTNINGSSTOF TIL FODERSTOFFER - KOMITOLOGIPROCEDURE

Rådet vedtog med kvalificeret flertal, idet den tyske, danske, østrigske, finske og svenske delegation stemte imod, forordningen om tilladelse til et tilsætningsstof til foderstoffer (*dok. 6120/03*).

Formålet med dette forslag til rådsforordning (*dok. 5904/03*) er at forlænge tilladelsen til brug af Avilamycin - et antibiotikumpræparat - som væksthjælper i kalkunfoder med nogle år. Den 20. december 2002 forelå der ikke nogen udtalelse fra Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed.

I overensstemmelse med udvalgsproceduren blev dokumentet den 29. januar 2003 sendt til Rådet, så der kunne træffes en afgørelse med kvalificeret flertal inden for tre måneder.

Rådet ændrede lidt på Kommissionens forslag for at tage hensyn til den fremtidige vedtagelse af den nye forordning om tilladte fodertilsætningsstoffer. Der mindes om, at Rådet i december 2002 (*jf. pressemeddelelse i dok. 15636/02 (Presse 399) s. 7*) nåede til politisk enighed om forbud mod de fire resterende antibiotika, herunder avilmycin, som væksthjælpere i foderstoffer fra 2006.

OFFENTLIG FØDEVARE- OG FODERKONTROL

Rådet noterede sig kommissær BYRNES forelæggelse af et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om offentlig fødevare- og foderkontrol og nogle delegationers bemærkninger til især finansieringen af denne kontrol. Flere delegationer udtrykte tilfredshed med Kommissionens initiativ på dette område.

Forslaget fastlægger de regler, som de kompetente myndigheder, der har ansvar for gennemførelse af kontrollen, skal overholde samt Kommissionens opgaver med hensyn til tilrettelæggelsen af denne kontrol. Det er et resultat af den fornyede gennemgang af eksisterende fællesskabsregler på området, der blev vedtaget særskilt for fodersektoren, fødevaresektoren og veterinærsektoren. Forslaget dækker hele rækken af aktiviteter, der er omfattet af foder- og fødevarelovgivningen, herunder foder- og fødevaresikkerhed, men også andre aspekter, der vedrører forbrugerbeskyttelse, såsom mærkning af foder og fødevarer.

Da den fælles beslutningsprocedure finder anvendelse, er Europa-Parlamentets udtalelse juridisk bindende, og det forventes ikke, at forslaget vedtages inden for nærmeste fremtid.

GMO-FRØ: SAMTIDIG TILSTEDEVÆRELSE AF IKKE-GMO-PRODUKTIONSKÆDER

Rådet noterede sig Kommissionens arbejdsprogram samt dens tidsplan og arbejdsprocedure for behandlingen af dette spørgsmål. Efter en udveksling af synspunkter besluttede Rådet at vende tilbage til spørgsmålet, når Kommissionen har forelagt konkrete forslag.

Den italienske delegation havde som bekendt allerede rejst spørgsmålet under "Eventuelt" på samlingen i december og januar. Der skulle blive udsendt en meddelelse fra Kommissionen om bioteknologi og spørgsmålet om sameksistensen af genetisk modificerede frø og traditionelt landbrug den 5. marts 2003. Kommissær FISCHLER forventes at forelægge en særlig meddelelse om dette spørgsmål samme dag. De fire kommissærer, der især er berørt af dette emne (landbrug, fødevaresikkerhed, forskning og miljø), vil mødes, inden denne meddelelse forelægges.

GMO-FRØ: GODKENDELSESPROCEDURE

Rådet noterede sig Kommissionens oplysninger om godkendelsesproceduren for nye GMO'er. Kommissionen oplyste, at den ville behandle spørgsmålet i begyndelsen af marts på et møde mellem nationale eksperter og medlemmer af Kommissionen. Drøftelserne vil blive centreret om forbindelsen mellem de nuværende ansøgninger om godkendelse og den kommende lovgivning for GMO-sektoren (mærkning, sporbarhed, videnskabelig vurdering og godkendelse af genmodificerede fødevarer og foderstoffer). Rådet opfordrede efter en udveksling af synspunkter Kommissionen til at holde det orienteret om disse igangværende procedurer.

Denne orientering skal ses i sammenhæng med, at Rådet var nået til politisk enighed om udkastet til forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer den 27. november 2002 og om udkastet til forordning om sporbarhed og mærkning af GMO'er og af fødevarer og foder fremstillet af GMO'er den 9. december 2002.

LANDBRUG

REFORM AF DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK: ET LANGSIGTET POLITISK PERSPEKTIV FOR BÆREDYGTIGT LANDBRUG

Rådet noterede sig formandskabets arbejdsprogram for reformen af den fælles landbrugspolitik og de indledende drøftelser, der har fundet sted om visse spørgsmål. Der vil finde en mere tilbundsående drøftelse sted på næste samling, når det forberedende arbejde er afsluttet, på grundlag af en rapport, der skal forelægges af Specialkomitéen for Landbrug³.

VERDENSHANDELSORGANISATIONEN

Efter en orientering ved kommissær FISCHLER havde Rådet en indgående drøftelse om den seneste udvikling i forhandlingerne om en ny landbrugsaftale i WTO.

Rådet finder, at Den Europæiske Unions tekst, der blev sendt til WTO den 27. januar 2003, er dækkende, afbalanceret og i overensstemmelse med det, der blev opnået enighed om på ministermødet i Doha. Denne tekst skulle gøre det nemmere at nå frem til en endelig aftale.

Rådet noterer sig, at vigtige elementer i Den Europæiske Unions forslag og oplæg ikke er med i Harbinsons tekst⁴. Det vil især pege på, at udviklingslandenes byrde ikke er fordelt ligeligt i denne tekst.

Rådet vil omhyggeligt følge udviklingen af disse forhandlinger og især det ekstraordinære møde i WTO's landbrugskomité den 24.-28. februar 2003 i Genève.

Rådet noterede sig også de oplysninger, som kommissær FISCHLER forelagde, og kunne i vid udstrækning tilslutte sig den negative vurdering af Harbinson-udkastet. Flere delegationer, der støttede Kommissionens synspunkter, gav især udtryk for deres betænkeligheder med hensyn til

- manglende af ikke-handelsmæssige hensyn i dokumentet
- manglende balance mellem udviklingslandene - mellem traditionelle eksporterende lande og

³ Jf. dok. 6298/03 der er tilgængelig på internet:
<http://register.consilium.eu.int/utfregister/frames/introfsEN.htm>

⁴ Der mindes om, at ambassadør Harbinson, der er formand for WTO's landbrugskomité, forelagde et første udkast om landbrugsspørgsmål for WTO-medlemmerne den 12. februar 2003.

mindre udviklede lande

- behovet for lige behandling med hensyn til alle former for eksportstøtte
- betydningen af klart at skelne mellem blå boks-støtte og gul boks-støtte.

EVENTUELT

Statsstøtte - anmodning fra Italien

Den italienske delegation henledte Rådets og Kommissionens opmærksomhed på den forværrede økonomiske situation for kooperativer i Italien og anmodede om tilladelse til at yde statsstøtte i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2, tredje afsnit. Den italienske delegation understregede, at statsstøtten har et socialt sigte.

Den ville bestå i at anvende italienske og regionale love, hvorefter den italienske stat indtræder i de forpligtelser, der hidrører fra sikkerhedsstillelse foretaget af deltagerne i landbrugskooperativer, hvis disse kooperativer befinder sig i en tilstand af "officielt konstateret insolvens".

Kommissær FISCHLER tilkendegav, at Rådet allerede havde godkendt en statsstøtte på ca. 100 mio. EUR under særlige omstændigheder i 1997. Han bemærkede, at hvis den nuværende italienske anmodning om statsstøtte blev efterkommet, ville den beløbe sig til 118 mio. EUR i henhold til national lov og 80 mio. EUR i henhold til regional lov som følge af situationen på Sicilien.

Rådet pålagde Specialkomitéen for Landbrug at behandle dette spørgsmål på sit næste møde, således at Rådet kan tage stilling til anmodningen på samlingen den 17.-18. marts.

Klimatiske forhold i Grækenland - Skader i landbrugssektoren

Den græske delegation orienterede Rådet og Kommissionen om de ekstraordinært dårlige vejrforhold i Grækenland for nylig, der havde medført store skader i landbrugssektoren, med henblik på at anmode Kommissionen om tilladelse til at yde statsstøtte til de ramte landmænd i de kommende uger. Den græske delegation oplyste, at disse skader især var forårsaget af regn, sne og frost, der ramte landbruget hårdt især med hensyn til frugttræer, herunder citrusfrugter, grøntsager og frugtproduktion.

Kommissær FISCHLER bemærkede, at Kommissionen ville se nærmere på spørgsmålet, når den græske regering har foretaget en første vurdering af skaderne.

PUNKTER GODKENDT UDEN DEBAT

LANDBRUG

Hormoner - Offentlig forhandling

Rådet vedtog en fælles holdning vedrørende et forslag til direktiv om forbud mod anvendelse af visse stoffer med hormonal og thyreostatisk virkning og af beta-agonister i husdyrbrug (*dok. 14502/02*). Det Forenede Kongerige undlod at stemme. Den fælles holdning vil blive fremsendt til Europa-Parlamentet til andenbehandling efter proceduren med den fælles beslutningstagning.

Forslagets formål er at sikre, at Fællesskabets regler for brug af hormoner i husdyrbrug er i overensstemmelse med de generelle principper for fødevarerlovgivning som fastlagt i forordning 178/2002. Det tilsigter navnlig, under overholdelse af Fællesskabets internationale forpligtelser, at sikre, at det høje sundhedsbeskyttelsesniveau i henhold til traktatens artikel 152, stk. 1, nås gennem foranstaltninger, der er baseret på en udtømmende vurdering af den tilgængelige videnskabelige dokumentation eller, for så vidt den tilgængelige dokumentation om bestemte stoffers skadevirkningsgrad er ufuldstændig, på forsigtighedsprincippet.

Direktivudkastet bibeholder forslagens grundlæggende elementer, navnlig for så vidt angår behovet for at opretholde forbuddet mod brug af østradiol 17 β og esterlignende derivater heraf til væksthjælp-formål og for som en sikkerhedsforanstaltning at indføre et midlertidigt forbud mod brug af andre hormoner, medens den videnskabelige dokumentation, der er nødvendig for en mere fuldstændig risikovurdering, indsamles.

Der mindes om, at Rådet nåede til politisk enighed om teksten til forslaget på samlingen i december 2002 (*jf. pressemeddelelse 15636/02 (Presse 399) s. 1*).

Zoonoser - Offentlig forhandling

Rådet vedtog to fælles holdninger vedrørende henholdsvis et forslag til direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser og et forslag til forordning om bekæmpelse af salmonella og andre bestemte fødevarerbårne zoonotiske agenser (*dok. 14856/02 + 14857/02*). Den tyske og den græske delegation undlod at stemme. Den fælles holdning vil blive fremsendt til Europa-Parlamentet til andenbehandling efter proceduren med den fælles beslutningstagning.

Direktivforslaget har til formål at sikre effektiv og harmoniseret overvågning i medlemsstaterne. Forordningsforslaget sigter mod at fastsætte mål for, hvordan man kan begrænse forekomsten af smitsomme agenser i dyrearter og om nødvendigt i hele fødekæden.

Der mindes om, at Rådet nåede til politisk enighed om begge disse tekster på samlingen i november 2002 (*jf. pressemeddelelse 14350/02 (Presse 359) s. 1*).

Mærkning af fødevarer - Offentlig forhandling

Rådet vedtog en fælles holdning vedrørende et direktiv om ændring af direktiv 2000/13/EF for så vidt angår angivelse af ingredienser i levnedsmidler (*dok. 15514/02 + ADD 1 + ADD 2*). Den østrigske delegation undlod at stemme. Den fælles holdning vil blive fremsendt til Europa-Parlamentet til andenbehandling efter proceduren med den fælles beslutningstagning.

Formålet med forslaget er at give forbrugerne mere omfattende oplysninger om sammensætningen af levnedsmidler og alkoholholdige drikkevarer, idet det især skal gøres obligatorisk at angive tilstedeværelsen af ingredienser, der kan fremkalde allergier eller intolerans. Det ændrer direktiv

2000/13/EF navnlig med hensyn til den nuværende mulighed for ikke at angive sammensatte ingrediensers bestanddele, når de udgør mindre end 25% af det endelige produkt.

EKSTERNE FORBINDELSER

Marokko - Forberedelse af tredje møde i associeringsrådet - Nedsættelse af underudvalg

Rådet vedtog EU's fælles holdning og udkast til dagsorden for tredje møde i Associeringsrådet EU-Marokko, der afholdes den 24. februar 2003 i Bruxelles.

De vigtigste punkter er gennemførelsen af og udsigterne for associeringsaftalen EU-Marokko og den politiske dialog om spørgsmål af fælles interesse, nemlig Irak, fredsprocessen i Mellemøsten, europæisk sikkerheds- og forsvarspolitik, udvidelse af EU og regionale spørgsmål.

Rådet vedtog ligeledes en afgørelse om Fællesskabets holdning i associeringsrådet vedrørende nedsættelse af underudvalg med henblik på gennemførelsen af associeringsaftalen og vedrørende forretningsordenen for disse underudvalg. Associeringsrådet forventes at træffe afgørelse om dette spørgsmål på sit møde den 24. februar 2003.

I henhold til Fællesskabets holdning skal der nedsættes seks underudvalg - det indre marked, industri, handel og tjenesteydelser, transport, miljø og energi, forskning og innovation, landbrug og fiskeri og retlige og sikkerhedsmæssige anliggender - ud over de organer, der er oprettet direkte ved associeringsaftalen (dvs. arbejdsgruppen vedrørende migration og sociale anliggender, toldsamarbejdsudvalget, den økonomiske dialog).

Associeringsaftalen EU-Marokko, en af de Euro-Middelhavsaftaler, der er indgået af Fællesskabet og dets medlemsstater, blev indgået den 24. januar 2000.

Israel - Udkast til referat af tredje møde i associeringsrådet

Rådet godkendte udkastet til referat af tredje møde i Associeringsrådet EU-Israel, der blev afholdt den 21. oktober 2002 i Luxembourg

Associeringsrådet vil godkende mødereferatet ved skriftlig procedure.

FORSKNING

Videnskabeligt og teknisk samarbejde mellem EF og Schweiz

Rådet vedtog afgørelsen om bemyndigelse af Kommissionen til at føre forhandlinger om forlængelse af aftalen om videnskabeligt og teknisk samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side.

MILJØ

Større uheld med farlige stoffer - Offentlig forhandling

Rådet vedtog en fælles holdning vedrørende et forslag til direktiv om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer (det såkaldte Seveso II-direktiv) (dok. 14054/02). Den fælles holdning vil blive fremsendt til Europa-Parlamentet til andenbehandling efter proceduren med den fælles beslutningstagning.

Forslaget sigter mod at forebygge større uheld med farlige stoffer og begrænse deres følger for mennesker og miljø overalt i Fællesskabet. Teksten indebærer, at der indføres en forpligtelse for industridriftsledere til at indføre sikkerhedsstyringssystemer, herunder en detaljeret risikovurdering med mulige

uheldsscenerier, og en forpligtelse til at give oplysninger til offentligheden om risici i industrien og om, hvordan man skal bære sig ad i tilfælde af et uheld.

Direktivforslaget omfatter et tilsagn fra medlemsstaterne om så vidt muligt at opretholde passende afstand mellem virksomheder, der er omfattet af dette direktiv, og vigtige transportruter.

Der erindres om, at Rådet den 25. juni 2002 vedtog en generel indstilling vedrørende forslaget. Denne generelle indstilling ændrede Kommissionens forslag, så det medtager forskellige lofter for ammoniumnitrat som reaktion på den ulykke, der fandt sted i Toulouse i september 2001.
